

Årsredovisning 2023

Barn- och grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Nämndens ansvar och uppgifter	3
Verksamhetschefens kommentarer till resultatet	3
Nämndens utvecklingsområden	4
Kvalitet och effektivitet	4
Service och bemötande	5
Digitaliseringens möjligheter	7
Måluppfyllelse	7
Mål fastställda av kommunfullmäktige	8
Ekonomi	12
Anslag	13
Nettokostnader för volym	13
Egen regi	17
Investeringar	19
Bilagor	21
Alliansuppdrag 2023-2025	21

Nämndens ansvar och uppgifter

Barn- och grundskolenämnden fullgör kommunens uppgifter som huvudman inom det kommunala skolväsendet, enligt skollagen och annan författning, för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola och annan pedagogisk verksamhet.

Nämnden fullgör också det ansvar som enligt skollagen ankommer på kommunen avseende motsvarande fristående verksamheter.

Verksamhetschefens kommentarer till resultatet

Täbys förskolor och grundskolor är bland de bästa i landet vilket också bekräftas av höga kunskapsresultat och god kvalitet i våra verksamheter. Resultatet är ett kvitto på att strategiskt systematiskt kvalitetsarbete ger långsiktiga resultat.

Under läsåret 2022/23 uppnådde grundskolorna i egen regi fortsatt hög måluppfyllelse och har det högsta meritvärdet sedan det nuvarande beräkningssättet infördes. Andelen behöriga till yrkesprogram i de kommunala skolorna liksom andelen elever som nådde målen i alla ämnen ligger fortsatt på mycket höga resultat. Vi ser en minskning av andel elever som når minst betyget E i alla ämnen i de fristående skolorna och likaså andelen elever som når behörighet till yrkesprogram, därav har nämndens genomsnittliga måluppfyllelse minskat något för dessa indikatorer. Trots detta ligger Täby på kommun på plats fem i region Stockholm när det gäller dessa mätvärden.

Förtroendet för och nöjdheten med Täbys förskolor och skolor är fortsatt högt och barnens upplevda mående, trygghet och nöjdhet i kommunens förskolor har dessutom ökat något från föregående läsår och överträffar liksom skolorna nämndens uppsatta mål. I år överträffas även målet för andelen elever som deltar i fysisk aktivitet i samband med skoltid vilket är den första ökningen sedan pandemin början.

Täby akademi som även har en digital plattform har fortsatt att utvecklas. Där erbjuds kompetensutveckling och stöd inom en mängd olika skolutvecklingsområden till skolor och förskolor oavsett huvudman.

Täbys skolor fortsätter att utveckla verksamheterna genom systematiskt kvalitetsarbete. Bland annat fortsätter utveckling av undervisningskvalitet genom förhållningssättet hållbart lärande och hållbar bedömning som fokuserar på hela skolans ansvar för god elevhälsa och höga kunskapsresultat.

Genom de långsiktiga pedagogiska strategierna tar Täby ytterligare steg mot Sveriges högsta utbildningskvalitet.

Nämndens utvecklingsområden

Kvalitet och effektivitet

Skolans systematiska kvalitetsarbete regleras i skollagen. Ett fungerande kvalitetsarbete är avgörande för att kunna främja alla barns och elevers möjlighet till utveckling och lärande. I verksamheternas systematiska och kontinuerliga planering och uppföljning av utbildningen analyseras orsaker till verksamhetens resultat och utifrån analysen genomförs insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Utveckling av undervisningskvalitet och bedömarkompetens

Under året har insatser genomförts för exempelvis utvecklad undervisningskvalitet och ökad bedömarkompetens, bland annat i form av kompetensutveckling i samverkan med forskare vid olika lärosäten. Ett exempel på detta är forsknings- och utvecklingssamverkan med Örebro och Stockholms universitet, i en modell där forskare och skolpersonal interagerar utifrån en lokalt framtagen utvecklingsfråga.

Andra delar av utvecklingsarbetet handlar om fortlöpande förbättring av systemstöd för att dokumentera samt följa upp det systematiska kvalitetsarbetet, och om regelbunden resultatuppföljning och kvalitetsdialoger mellan skolledning och huvudman i syfte att möjliggöra ett framåtsyftande, verksamhetsnära och kollegialt arbetssätt. Under året har resultatuppföljningen haft särskilt fokus på likvärdighet, exempelvis mellan flickor och pojkar, i syfte att öka elevernas förutsättningar för lärande av hög kvalitet i en jämlik skolmiljö.

Elevhälsa och särskilt stöd

Inom elevhälsan har det förebyggande och hälsofrämjande arbetet fortsatt varit högt prioriterat under 2023. En verksamhetsövergripande handbok för hälsofrämjande och förebyggande arbete är under framtagande. Syftet är att ta fram gemensamma strategier för hållbar skolutveckling med fokus på barns och ungas trygghet och psykiska hälsa.

Elevernas skolnärvaro är högprioriterat och i den centrala elevhälsan har stödmaterial på vetenskaplig grund och fortbildning avseende närvarofrämjande insatser samt åtgärdande arbete på grupp- och individnivå erbjudits alla skolor, såväl fristående som kommunala. Stödmaterialens syfte är att skolorna ska uppmärksamma och agera på elevers frånvaro på ett tidigt stadium samt få verktyg till att kartlägga behov hos elever och i skolmiljön.

Rutinen avseende rapportering av skolfrånvaro i journalföringssystemet har fortsatt att implementeras vilket säkerställer att kommunen, i sin roll som huvudman och hemkommun, får information om att en frånvaroutredning har påbörjats och att uppföljning har skett.

Kompetensutveckling inom verksamhetsområde utbildning, grundskola och gymnasium, har bedrivits utifrån förebyggande och hälsofrämjande insatser på grupp- och organisationsnivå, bland annat genom organiserade föreläsningar och webb-

utbildningar för elevhälsoteam, rektorer, biträdande rektorer samt specialpedagoger och speciallärare. Exempel på teman som berörts under året är hälsofrämjande arbete i praktiken, problematisk skolfrånvaro, elevhälsomötet och sekretess för elevhälsopersonal.

Psykisk hälsa bland barn och unga är angelägenheter för hela skolväsendet. Ett exempel på utvecklingsarbete är Täby kommuns handlingsplan för suicidprevention som är nedbruten till en verksamhetsspecifik aktivitetsplan för utbildningsområdet och sträcker sig till 2026. Täby kommuns höjda placering i Suicide Zeros kommunbarometer över kommunernas arbete med att förebygga suicid visar att arbetet redan nu gett resultat.

Under 2023 inleddes ett nämndöverskridande samarbete i syfte att verka för ökad trygghet samt att förebygga och aktivt bekämpa förekomsten av våld, droger och kriminalitet bland barn och ungdomar. Detta ska bland annat ske genom att förstärka och fördjupa trygghetsarbetet i skolorna samt genom att stärka samverkan mellan skola, socialtjänst, den centrala kommunledningen och andra relevanta verksamheter. En verksamhetsövergripande handbok för ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar) och brottsförebyggande arbete för barn och ungdomar är under framtagande. Parallellt genomförs en kartläggning i syfte att effektivisera och utveckla samverkan mellan kommunens verksamheter och andra aktörer. Vidare har grundskolorna haft en gemensam fortbildningsdag för stärkt trygghetsarbete under hösten. Grundskolorna har även utsett trygghetsamordnare för varje kommunal skolenhet.

Service och bemötande

Pedagogisk professionsutveckling

Täby akademi för pedagogisk professionsutveckling är en etablerad organisationsstruktur som säkerställer att kompetensutveckling på kommun-, enhets- och professionsnivå sker i enlighet med aggregerade analyser och initierade skolutvecklingsområden i det systematiska kvalitetsarbetet. Täby akademi bidrar till kompetensutveckling för både fristående och kommunala verksamheter.

Under året har insatser genomförts med syfte att utbilda inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt inom tidiga språkutvecklande stödinsatser. Dessa har bland annat genomförts genom informations- och utbildningsmaterial på Täby akademi-siten, nätverk för kollegial professionsutveckling samt genom lokala förskole- och skolutvecklingsinsatser. Kommunens centrala logopedier har arbetat utbildande och handledande i arbetet med den nationella satsningen "Garantin för tidiga stödinsatser" i förskoleklass och årskurs 1-3, i syfte att stärka språkutveckling i dessa åldrar. Täby akademi kommer fortsatt att utveckla det digitala utbudet på den interna digitala webbplatsen Täby akademi-siten. Där finns material om Universell design för lärande (UDL), Läranderonder, hållbar bedömning, digitalisering i förskolan, systematiskt kvalitetsarbete, förändrade kursplaner, Täby akademi-podden samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Vidare har fortbildningsmaterial gällande ändringar i de nationella styrdokumenterna tagits fram.

Strategisk kompetensförsörjning

Strategisk kompetensförsörjning innebär att i samverkan med fackliga parter möjliggöra för ett hållbart arbetsliv och att Täby fortsatt är en attraktiv arbetsgivare. Kompetensutveckling sker för samtliga yrkesgrupper på olika nivåer under till exempel rektorsmöten, kollegialt lärande i ämneslärargrupper samt under kompetensutvecklingstillfällen via Täby akademi-siten som kontinuerligt uppdateras och utvecklas. Barnskötare har till exempel getts möjlighet att utbilda sig till förskollärare på distans.

I Täby kommun är organisationen för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) uppbyggd med en kommunal VFU-samordnare och placering av studenter sker centralt i nära samarbete med verksamheternas VFU-skolsamordnare. Totalt gjorde omkring 80 studenter under vårterminen 2023 och cirka 70 studenter under höstterminen 2023 sin VFU i kommunens kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

I Stockholmsregionen finns en överenskommelse kring lärarutbildning i samverkan mellan de sju lärosäten i länet som har lärarutbildning, länets 26 kommuner och Storsthlm. Som representant i styrgruppen företräder Täby kommun länet i frågor kopplade till överenskommelsen. Kommunen bidrar till att samarbetet vidareutvecklas och att regionen har en lärarutbildning av högsta kvalitet som bidrar till att Stockholmsregionen är en attraktiv region att utbilda sig och arbeta i.

Planen för hantering av pågående dödligt våld (PDV)-händelse i skola har under året fastställts och implementerats i verksamheten. Syftet med planen är att ytterligare öka kommunens beredskap och förmåga att skyndsamt förhindra, begränsa och hantera konsekvenserna som uppstår vid en händelse av pågående dödligt våld i kommunens skolor. Med utgångspunkt i planen har en PDV-folder tagits fram med syfte att informera om vilket stöd kommunen erbjuder vid en händelse av PDV. Foldern har distribuerats till samtliga skolverksamheter i kommunen, oavsett regi. Ett fortbildningstillfälle om PDV, i enlighet med MSB:s nya riktlinjer för hantering av skolattacker, har under hösten erbjudits för medarbetare respektive skolledare.

Tillsyn och insyn

Kommunen har uppdrag att utöva tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg samt att granska ansökningar om godkännande att bedriva fristående förskola och pedagogisk omsorg. Vid utgången av 2023 har totalt 62 regelbundna tillsyner, tre riktade tillsyner samt tre granskningar av de kommunala förskolorna genomförts. Tre förskoleenheter har visat brist enligt skollag och läroplan.

Under 2023 är förskolornas systematiska kvalitetsarbete ett fokusområde, vilket under hösten har kompletteras med områdena barn i behov av särskilt stöd samt barns språkutveckling. Det utvecklande och stödjande uppdraget i relation till de fristående utförarna är av formativ karaktär och förslag på utvecklingsområden ges. Kommunens tillsynsverksamhet har samarbetat med andra verksamhetsområden inom kommunen genom att föra diskussioner kring möjliga fortbildningsinsatser utifrån de utvecklingsområden som framkommit under året.

Enligt skollagen har kommunen rätt till insyn i fristående grundskolor belägna i kommunen. Syftet med insynen är att kommunen ska kunna fullgöra sitt ansvar för att barn och ungdomar i kommunen erbjuds utbildning, samt att tillgodose allmänhetens behov av insyn. Därutöver gäller att insynsrätten i en fristående grundskola möjliggör för kommunen att få den information som krävs för att kommunen ska kunna fullgöra sin skyldighet att se till att skolpliktiga barn fullgör sin skolplikt. Insynsdialoger med fristående verksamheter genomförs regelbundet med syftet att stärka relationen mellan kommunen och utförarna samt ge en djupare inblick i skolornas verksamhet och deras systematiska kvalitetsarbete. Under 2023 har insynsdialog genomförts med tre fristående grundskolor. Dialogernas innehåll redovisas för nämnden.

Digitaliseringens möjligheter

Under året har utvecklingsarbetet inom digitalisering fortsatt genom förankring av Täby kommuns lokala IKT-strategi samt progressionsplan över digital kompetens. Syftet med strategin är att tydliggöra olika delar och ansvarsområden inom digitalisering, för att utveckla en hög digital kompetens och främja kunskapsutveckling hos både elever och pedagoger. Progressionsplanen är ett tydliggörande över den röda tråd som finns i utvecklingen av den digitala kompetensen i hela utbildningsverksamheten och behandlar bland annat källkritik, kommunikation och programmering. Detta bidrar till en likvärdighet mellan kommunens skolor.

Fokus har även varit att skapa bättre rutiner kring skydd av data och hantering av uppgifter i kommunens olika digitala system samt att stärka personalens digitala kompetens inom informationssäkerhet. Dessa kunskaper ligger till grund för fortsatt arbete för att medvetandegöra elever kring hur de bäst ska skydda sina personuppgifter och annat digitalt innehåll.

Under året har det erbjudits olika kompetensutvecklingsinsatser, med fokus på AI i undervisningen, i form av föreläsningar för skolledare och IKT-ansvariga på skolan. Det finns även material om AI i undervisningen på Pedagog Täby-siten som underlag för lärare när de planerar sin undervisning.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har fastställt inriktningsmål som är gemensamma för alla nämnder, kommunstyrelsen och de kommunala bolagen. För styrning av barn- och grundskolenämndens verksamheter under 2023 har kommunfullmäktige fastställt fyra mål.

Resultatet är att fyra mål har uppnåtts. Den sammantagna måluppfyllelsen för nämnden vid årets slut är mycket god. För inriktningsmålen är bedömningen att nämnden med hjälp av inplanerade arbetssätt bidrar till att kommunen kommer att uppnå dem.

Måluppfyllelse och kommentarer till nämndmålen redovisas nedan.

Mål fastställda av kommunfullmäktige

Det är attraktivt och tryggt att leva och verka i Täby

Förtroendet för de pedagogiska verksamheterna är högt

● Uppnått

Kommentar

Målet är uppnått. Måluppfyllelsen bedöms med hjälp av fyra indikatorer där de kommunala och fristående verksamheternas resultat vägs samman. Bedömningen att målet är uppnått grundas på att utfallet för samtliga indikatorer överträffar indikatorvärdet.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Indikatorvärde
Andel vårdnadshavare som anger att de är nöjda med verksamheten i sitt barns förskola (Våga visa)	92 %	91 %	94 %	Minst 90 %
Andel vårdnadshavare som anger att deras barn är tryggt i förskolan (Våga visa)	95 %	96 %	96 %	Minst 95 %
Andel elever som anger att de är nöjda med sin skola (Våga visa)	87 %	87 %	86 %	Minst 80 %
Andel elever som anger att de känner sig trygga på sin skola (Våga visa)	91 %	91 %	89 %	Minst 85 %

Övriga deltagande kommuner i Våga Visa: Danderyd, Nacka, Upplands Väsby, Vallentuna, Upplands-Bro, Solentuna, Värmdö.

Förtroendet för de pedagogiska verksamheterna i Täby kommun mäts genom enkäten Våga visa som genomförs samtidigt i åtta kommuner i Stockholms län. I Täby har samtliga kommunala förskolor och grundskolor deltagit i enkätundersökningen. Av de fristående verksamheterna har samtliga förskolor och fyra av kommunens fristående grundskolor deltagit i enkätundersökningen.

Nöjdheten har ökat bland vårdnadshavare till barn i både fristående och kommunala förskolor i kommunen och når sin högsta nivå sedan 2018. Även upplevd trygghet har ökat något i både fristående och kommunala förskolor.

Höga resultat avseende nöjdhet och trygghet uppnås bland annat genom en hållbar organisation med tydliga och väl inarbetade strukturer och rutiner för arbetet med att skapa kvalitet i verksamheten. Att utveckla arbetet med barns delaktighet och inflytande och göra vårdnadshavare mer delaktiga i verksamheten med en tillitsfull relation mellan förskola och hem är också av betydelse för upplevd trygghet och tillit. Såväl nöjdhet som trygghet ligger i Täby på samma nivå eller något över genomsnittet för samtliga deltagande kommuner i Våga visa.

I jämförelse med genomsnittet i Våga visa är nöjdhet och upplevd trygghet bland

Täbys grundskoleelever fortsatt hög, även om de minskat något sedan föregående år. Exempel på framgångsfaktorer i verksamheternas arbete är ett pågående värdegrundsarbete på alla nivåer, ett tydligt ledarskap i klassrummet, samt tvärprofessionell samverkan mellan elevhälsa, lärare och övrig skolpersonal. Elevernas möjlighet till delaktighet och inflytande samt olika trygghetsskapande aktiviteter är också viktiga faktorer för nöjdhet och trygghet.

Några skolor har identifierat att de behöver förstärka sitt värdegrundsarbete ytterligare då det psykosociala klimatet bland eleverna upplevs ha blivit hårdare än tidigare. Genom att utveckla arbetet med gemensamma strukturer för ordning och studiero kan otrygghet förebyggas, negativa grupp beteenden stävjas och alla elever inkluderas. Inrättandet av trygghetsteam där detta saknas är ytterligare en insats för att främja elevernas trygghet.

Trots minskningarna i utfallen är det endast en kommun i Våga visa som har en högre andel elever än Täby som är nöjda med sin skola och två kommuner som har en högre andel som känner sig trygga på sin skola. Sammantaget är det små skillnader mellan de fristående skolor som deltar och de kommunala skolorna i fråga om nöjdhet och trygghet.

Täby är en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar kommun

Elevernas psykiska och fysiska hälsa främjas i de pedagogiska verksamheterna

 Uppnått

Kommentar

Målet är uppnått. Måluppfyllelsen bedöms med hjälp av tre indikatorer där de kommunala och fristående grundskolornas resultat vägs samman. Bedömningen att målet är uppnått grundas på att utfallet för samtliga indikatorer är i nivå med eller överträffar indikatorvärdet.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Indikatorvärde
Andel elever som anger att de deltar i någon form av fysisk aktivitet varje dag i skolan (Våga visa)	75 %	73 %	76 %	Minst 75 %
Sammanvägt värde för social miljö i skolan (Våga Visa)	80 %	79 %	75 %	Minst 75 %
Sammanvägt värde för trivsel och mående i skolan (Våga Visa)	88 %	88 %	86 %	Minst 85 %

Andelen elever som anger att de deltar i någon form av fysisk aktivitet varje dag har ökat i såväl årskurs 6 som 8 medan andelen i årskurs 3 ligger kvar på samma höga nivå som föregående år, 97 procent.

Daglig fysisk aktivitet främjas av goda förutsättningar i den fysiska miljön samt i

de pedagogiska processerna i såväl skola som fritidshem. Andelen fysiskt aktiva är högre för de yngre eleverna än för de äldre som i stor utsträckning stannar inomhus på raster. Att planera och erbjuda aktiviteter, såväl inomhus som utomhus, som tilltalar högstadiel elever är en viktig åtgärd för att öka såväl fysisk aktivitetsnivå som trivsel i skolan.

Sammanvägt värde för social miljö respektive trivsel och mående i skolan har båda sjunkit något. Minskningen för social miljö syns i samtliga tre årskurser som deltar i Våga visa-undersökningen, men är störst i årskurs 3 och 8. Nedgången för elevernas trivsel och mående är mindre men följer ett liknande mönster för årskurserna. För social miljö har Täby det tredje högsta utfallet bland deltagande kommuner i Våga visa.

Lägre utfall avseende social miljö samt trivsel och mående i skolan handlar ofta om att skolan inte i tillräcklig grad har lyckats forma undervisning, bemötande och relationer utifrån den aktuella elevgruppens behov. I vissa fall har skolor märkt av att elever efter covid-19-pandemin har haft svårare att hantera det sociala spelet med andra elever. Liksom gällande elevers upplevda trygghet och nöjdhet har vissa enheter sett ett behov av, och infört, specifika insatser i syfte att förstärka sitt förebyggande och främjande arbete.

Verksamheter som finansieras av Täby kommun håller hög kvalitet

Eleverna når högt ställda kunskapskrav

 Uppnått

Kommentar

Målet är uppnått. Måluppfyllelsen bedöms med hjälp av tre indikatorer där de kommunala och fristående grundskolornas resultat vägs samman. Bedömningen att målet är uppnått grundas på att utfallet för samtliga indikatorer är i nivå med indikatorvärdet.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Indikatorvärde
Andel elever som efter årskurs 9 uppnått kunskaper motsvarande minst betyget E i alla skolämnen	89,5 %	90,4 %	87,7 %	Minst 88 %
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9	263,4	265	260,1	Minst 260
Andel elever som efter årskurs 9 är behöriga till yrkesprogram	95,1 %	95,7 %	93,9 %	Minst 94 %

Elevernas kunskapsresultat är mycket goda i Täbys verksamheter. Täbys grundskolor uppvisar bland de högsta resultaten i både länet och riket. För såväl andel elever med minst betyget E i alla ämnen, meritvärde och andel behöriga till yrkesprogram hör resultaten till de fem bästa i länet. Meritvärdet är även det femte bästa i riket medan övriga två indikatorer placeras kring plats tio.

Ett antal faktorer kopplat till undervisningen bedöms ha bidragit till den höga måloppfyllelsen, exempelvis utvecklat ledarskap i klassrummet, en varierad och differentierad undervisning som är tillgänglig för elever med olika sätt att lära, god studiero, samt en långsiktigt och systematisk utveckling av bedömarkompetens hos lärarna.

De kommunala skolorna uppnådde 2023 sitt högsta meritvärde sedan nuvarande beräkningssätt infördes 2015. Utfallet är också det tredje högsta i länet och fjärde högsta i riket. För de fristående skolorna i kommunen syns en viss minskning i meritvärdet vilket gör att utfallet oavsett regiform har sjunkit något efter att ha ökat under tre år i rad.

Andelen elever som uppnått minst betyget E i alla ämnen ligger kvar på ungefär samma höga nivå som föregående år i de kommunala skolorna och utfallet är även här det tredje högsta i länet och det fjärde högsta i riket. För de fristående skolorna har utfallet minskat något vilket till stor del är en följd av försämrade utfall hos två av de större fristående skolorna.

För andel behöriga till yrkesprogram når de kommunala skolorna det tredje högsta utfallet i länet och det sjunde högsta i riket. En viss minskning, på 1,7-1,8 procentenheter, syns dock i utfallet för både kommunala och fristående skolor. Andelen elever med godkända betyg har sjunkit i alla de ämnen som är nödvändiga att ha godkänt i för att uppnå gymnasiebehörighet: engelska, svenska/svenska som andraspråk och matematik, i såväl kommunala som fristående skolor.

Sammantaget, för kommunala och fristående skolor, har utfallet för samtliga tre indikatorer sjunkit något i Täby. En liknande utveckling syns i länet som helhet och Täbys position i förhållande till länets kommuner har inte förändrats annat än marginellt och då oftast med en förbättrad placering.

Kvalitetsutvecklingen inom utbildningsområdet pågår ständigt och alltid med utgångspunkt i analys av resultaten i relation till vetenskap och beprövad erfarenhet. Utvecklingsområden som lyfts fram av de kommunala grundskolorna handlar bland annat om fortsatt utveckling av det närvarofrämjande arbetet och att ytterligare stärka förmågan att möta den variation och bredd som finns bland eleverna.

Kommunens skolutvecklingsarbete avseende utvecklad undervisningskvalitet fortsätter i samverkan med Örebro och Stockholms universitet och inriktas från 2024 på hållbart lärande, vilket handlar om att såväl individens som organisationens lärande ska vara funktionellt nu och i framtiden. Kompetensutveckling fortsätter även inom exempelvis kollegialt och kollektivt lärande samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för att bidra till att utveckla undervisningens kvalitet.

I förskolan ger undervisningen varje barn möjlighet till utveckling utifrån sina förutsättningar och behov



Uppnått

Kommentar

Målet är uppnått. Måluppfyllelsen bedöms med hjälp av en indikator där de kommunala och fristående förskolornas resultat vägs samman. Bedömningen att målet är uppnått grundas på att utfallet för indikatorn överträffar indikatorvärdet.

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Indikatorvärde
Andel vårdnadshavare som anger att verksamheten är stimulerande för deras barn (Våga visa)	95 %	95 %	96 %	Minst 95 %

Andelen vårdnadshavare som anger att verksamheten är stimulerande för deras barn har ökat något. Ökningen är en följd av ett förbättrat utfall bland de fristående förskolorna. Sammantaget är utfallet det näst högsta bland deltagande kommuner i Våga visa.

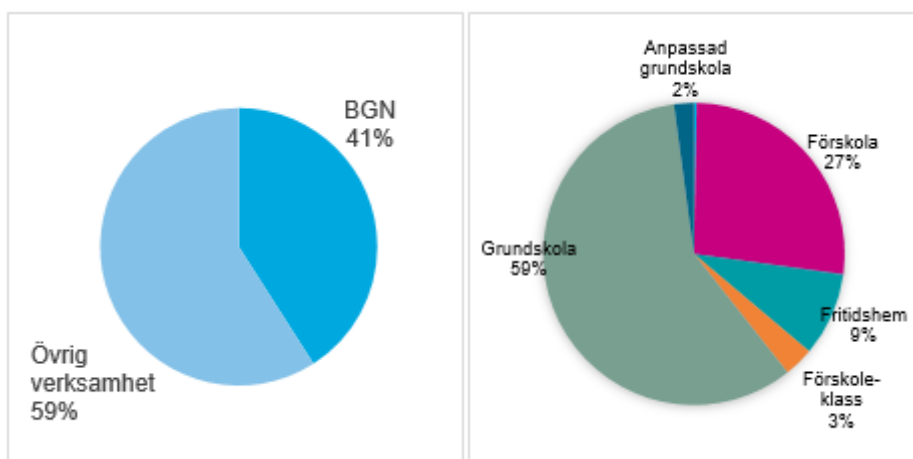
Förskolorna arbetar kontinuerligt med att utveckla verksamheten för att den ska stimulera barnens utveckling och lärande. Exempelvis har förskolorna under verksamhetsåret arbetat med mål kopplat till tillgängliga lärmiljöer, språkutveckling samt pedagogisk planering och dokumentation. Flera av förskolorna har utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete och sina lärmiljöer.

Ekonomi

Nämndens nettokostnader uppgår till 1 661,3 mnkr, vilket motsvarar 41 % av kommunens totala nettokostnader.

Fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet framgår av nedanstående diagram. Fördelningen är oförändrad jämfört med föregående år.

Nämndens andel av kommunens nettokostnader och fördelning av nettokostnad per verksamhet 2023



För år 2023 redovisar nämnden en positiv avvikelse med 16,7 mnkr vilket motsvarar 1 % av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen innehåller en positiv volymavvikelse med 8,6 mnkr. Egen regi redovisar en negativ avvikelse med 0,8 mnkr och för anslagsfinansierade kostnader redovisas en positiv avvikelse med 9,0 mnkr.

Den positiva volymavvikelsen beror främst på lägre kostnader än budgeterat inom fritidshem vilket förklaras av lägre snittkostnad per fritidselev, både avseende grundbelopp och tilläggsbelopp.

Den kommunala verksamheten i egen regi redovisar ett underskott för 2023 med 22,5 mnkr. Verksamheten hade med sig ett överskott från tidigare år på 21,6 mnkr, vilket innebär att det redovisas ett ackumulerat underskott med 0,8 mnkr för 2023. Det lägre resultatet jämfört med budget beror främst på högre personal- och hyreskostnader i förhållande till intäkterna.

Den positiva avvikelsen för anslag beror på lägre kostnader än budgeterat för bland annat kvalitetspeng.

BGN (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse		Utfall 2022
			mnkr	%	
Anslag	-87,1	-96,0	9,0	9 %	-80,8
Volym	-1 551,8	-1 560,4	8,6	1 %	-1 516,6
Egen regi	-22,5	-21,6	-0,8	4 %	15,6
Nettokostnader	-1 661,3	-1 678,0	16,7	1 %	-1 581,8

Budget 2023 är utökad med 22,7 mnkr, varav 21,6 mnkr avser ombudgetering på egen regi samt 1,1 mnkr avser ej utnyttjade projektmedel.

Anslag

Nettokostnader under anslag innehåller kostnader som inte fördelas utifrån volym. De innehåller kostnader för öppna förskolan och gemensamma kostnader för nämnden såsom skolservice, stab, barn- och skolvalssystemet samt försäkringar för Täbys barn och elever. De innehåller också kostnader för tillsyn av förskola och pedagogisk omsorg samt utbetalning av strukturbidrag. Främsta orsaken till den positiva avvikelsen för anslag är lägre kostnader än budgeterat för kvalitetspeng.

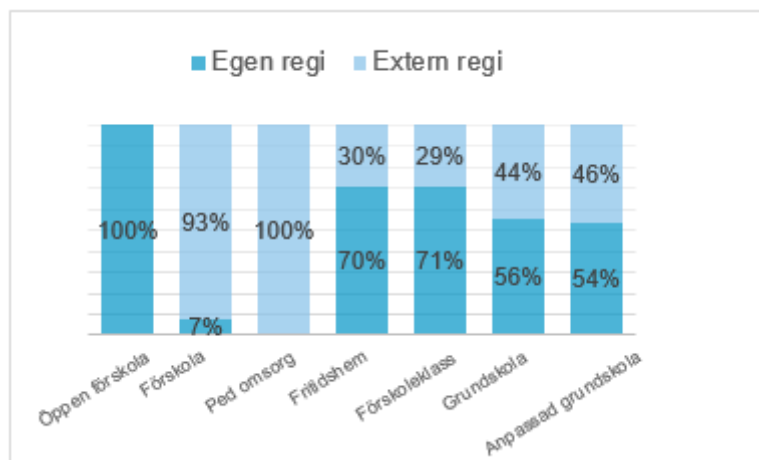
Nettokostnader för volym

Nettokostnader för volym baseras på en genomsnittlig ersättning per barn eller elev. Posten innehåller kostnader för grundbelopp och tilläggsbelopp. Grundbelopp ("peng") får huvudmannen för varje barn och elev. Tilläggsbelopp är ett bidrag som kan ges utöver grundbeloppet, dels för barn och elever med omfattande behov av särskilt stöd, dels för modersmålsundervisning respektive studiehandledning.

Nedanstående diagram visar nämndens fördelning av nettokostnader för volymer

per verksamhet och regiform.

Nämndens fördelning av nettokostnader per verksamhet och regiform 2023



Öppen förskola bedrivs enbart i egen regi och pedagogisk omsorg bedrivs enbart i extern regi. Fritidshem, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola bedrivs till övervägande del i egen regi, medan förskola främst bedrivs i extern regi.

Jämfört med föregående år har fördelningen mellan egen och extern regi förändrats inom anpassad grundskola, där andelen i egen regi har ökat med fyra procentenheter till 54 %. Inom förskoleklass har egen regis andel ökat med en procentenhet till 71 %. För övriga verksamheter har det inte skett någon förändring jämfört med föregående år.

Fördelningen av nämndens nettokostnader för volymer per verksamhet framgår av nedanstående sammanställning.

BGN Nettokostnader för volym (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse		Utfall 2022
			mnkr	%	
Förskola	-432,7	-435,5	2,9	1 %	-420,2
Pedagogisk omsorg	-1,1	-2,0	0,9	46 %	-1,6
Fritidshem	-150,3	-155,0	4,7	3 %	-148,7
Förskoleklass	-53,1	-55,2	2,1	4 %	-54,0
Grundskola	-881,8	-878,1	-3,7	0 %	-860,0
Anpassad grundskola	-32,8	-34,6	1,7	5 %	-32,1
Nettokostnader	-1 551,8	-1 560,4	8,6	1 %	-1 516,6

Nettokostnaderna för volym är 8,6 mnkr lägre än budget. Den största avvikelser redovisas inom fritidshem och förklaras av lägre snittkostnad per elev, både avseende grundbelopp och tilläggsbelopp.

Förskola - Nettokostnaderna för förskola är lägre än budget. Den positiva avvikelsen beror främst på att snittkostnaden per barn med grundbelopp är lägre än

budget, därtill redovisas färre barn i verksamheten vilket förstärker det positiva utfallet. Kostnaden för pengpåslag, som betalas ut till förskolor med hög andel legitimerade förskollärare, är däremot högre än budgeterat vilket motverkar den positiva avvikelsen.

Pedagogisk omsorg - Nettokostnaderna för pedagogisk omsorg är lägre än budget, vilket beror på färre barn i verksamheten än budgeterat.

Fritidshem - Nettokostnaderna för fritidshem är lägre än budget, vilket beror på lägre snittkostnad per elev med grundbelopp respektive tilläggsbelopp. Den lägre snittkostnaden per elev med grundbelopp förklaras dels av högre avgiftsintäkter, dels av en större andel äldre fritidselever än budgeterat.

Förskoleklass - Nettokostnaderna för förskoleklass är lägre än budget. Den positiva avvikelsen beror främst på färre elever med grundbelopp jämfört med budgeterat.

Grundskola - Nettokostnaderna för grundskola är högre än budget, vilket framför allt beror på att antal elever med tilläggsbelopp för omfattande behov av stöd respektive modersmålsundervisning är högre än budget samt att snittkostnaden per elev med grundbelopp ligger högre än budget. Snittkostnaden per elev med tilläggsbelopp är däremot lägre än budgeterat, vilket motverkar den negativa effekten.

Anpassad grundskola - Nettokostnaderna för anpassad grundskola är lägre än budget, vilket främst beror på lägre snittkostnad per elev med tilläggsbelopp jämfört med budget.

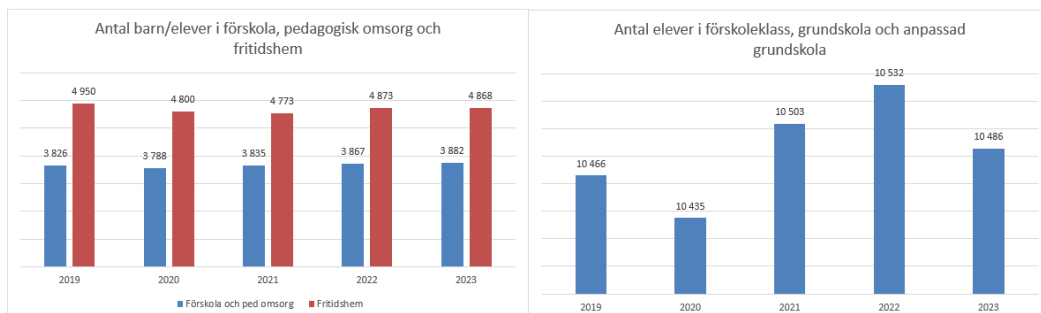
Volymen och nyckeltal

Av nedanstående sammanställning framgår utfall av antal barn och elever med grundbelopp jämfört med budget och föregående år. De största antalsmässiga avvikelserna redovisas inom förskoleklass och grundskola, där antal elever är färre än budgeterat.

BGN Grundbelopp antal barn och elever	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse		Utfall 2022
			antal	%	
Förskola	3 870	3 887	-18	0 %	3 847
Pedagogisk omsorg	13	23	-11	45 %	20
Fritidshem	4 868	4 857	10	0 %	4 873
Förskoleklass	935	972	-37	4 %	980
Grundskola	9 480	9 514	-35	0 %	9 484
Anpassad grundskola	72	72	0	0 %	68

Diagrammen visar förändringen av antal barn och elever från år 2019 till år 2023.

Antal barn och elever åren 2019 till 2023



Av nedanstående sammanställning framgår utfall av antal barn och elever med tilläggsbelopp (för omfattande behov av särskilt stöd) jämfört med budget och föregående år. Den största antalsmässiga avvikelser redovisas inom grundskola, där antal elever är fler än budgeterat.

BGN Tilläggsbelopp	Utfall	Budget	Avvikelse		Utfall
antal barn och elever	2023	2023	antal	%	2022
Förskola	72	79	-7	8 %	69
Fritidshem	215	212	4	2 %	220
Förskoleklass	23	22	1	3 %	26
Grundskola	459	412	47	11 %	457
Anpassad grundskola	54	47	7	14 %	52

Av nedanstående sammanställning framgår nettokostnad per barn och elev jämfört med budget och föregående år. Nyckeltalet beräknas som totala nettokostnader för anslag och volym dividerat med antal barn respektive elever med grundbelopp.

Den största beloppsmässiga avvikelser finns inom anpassad grundskola där nettokostnaden per elev är lägre än budget. Behoven kan variera kraftigt mellan eleverna i anpassad grundskola, vilket påverkar nettokostnaden per elev. Avvikelsen 2023 beror på att eleverna har haft mindre behov än budgeterat. Inom pedagogisk omsorg, som redovisar den största procentuella avvikelser, är nettokostnaden per barn lägre än budgeterat. Det beror främst på lägre anslagsfinansierade kostnader för verksamheten jämfört med budget.

BGN Nettokostnad per barn och elev	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse		Utfall 2022
			kr	%	
Förskola	-114 805	-115 654	849	1 %	-112 032
Pedagogisk omsorg	-84 371	-92 105	7 734	8 %	-83 378
Fritidshem	-31 611	-32 782	1 171	4 %	-31 124
Förskoleklass	-57 057	-57 994	936	2 %	-55 782
Grundskola	-99 347	-99 071	-275	0 %	-96 598
Anpassad grundskola	-551 934	-574 255	22 321	4 %	-551 482

Nettokostnaden per barn och elev är nettokostnader för anslag och volym (exklusive den kommunala verksamheten i egen regi). Budget 2023 är ökad med 1,1 mnkr, avseende ej utnyttjade projektmedel inom förskolan, vilket påverkar nettokostnad per barn jämfört med VP 2023.

Egen regi

I budgeten för egen regi ingår intäkter och kostnader för den verksamhet som Täby bedriver i kommunal regi inom förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola. Av nedanstående sammanställning framgår intäkter och kostnader sammantaget för Täbys kommunala verksamheter i egen regi.

BGN Egen regi (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse		Utfall 2022
			mnkr	%	
Intäkter	858,9	836,0	22,9	3 %	833,4
Kostnader	-881,3	-836,0	-45,4	5 %	-817,8
Nettokostnader	-22,5	0,0	-22,5		15,6
Ombudgetering			21,6		6,0
Avvikelse inkl. ombudgetering			-0,8		21,6

Budget 2023 är utökad med 21,6 mnkr genom ombudgetering för egen regi. Ombudgetering är tidigare års över-/underskott som förts över till årets budget.

Den kommunala verksamheten i egen regi redovisar ett underskott med 22,5 mnkr för år 2023. Verksamheten hade med sig ett överskott från tidigare år på 21,6 mnkr, vilket innebär ett ackumulerat underskott med 0,8 mnkr för 2023.

Det lägre resultatet jämfört med budget för 2023 beror främst på högre personal- och hyreskostnader i förhållande till intäkterna.

Av nedanstående sammanställning framgår utfall, ombudgetering (föregående års över- och underskott) samt avvikelse per resultatenhet för centrala enheter och rektorsområden (RO). Som jämförelse finns resultatenheternas omsättning (totala intäkter) 2023.

BGN Egen regi (mnkr)	Utfall 2023	Ombudgete- ring 2023	Avvikelse 2023	Omsätt- ning 2023
Centralt	3,4	8,7	12,2	86,6
Vallabrink RO	-3,6	3,2	-0,4	105,2
Gribbylund RO	1,3	6,7	8,0	65,4
Viggby RO	-4,0	-11,1	-15,1	53,5
Näsbydal RO	-8,7	-7,5	-16,2	102,8
Näsbypark RO	-2,4	7,3	4,9	117,3
Skarpäng RO	2,9	6,9	9,8	105,8
Täby kyrkby RO	-2,9	2,8	-0,1	140,0
Hägerneholm RO	-8,4	4,6	-3,8	82,3
Nettokostnader	-22,5	21,6	-0,8	858,9

Centralt - De centrala enheterna består av gemensamma funktioner, exempelvis hantering av statsbidrag. För de centrala enheterna förklaras överskottet främst av högre statsbidragsintäkter än budgeterat.

Vallabrink RO - Vallabrink rektorsområde består av Vallatorpsskolan, Brinkskolan och Brinkens förskola. Rektorsområdet som helhet redovisar ett underskott. Det beror främst på höga personalkostnader och få elever i förhållande till lokalkapacitet på Vallatorpsskolan. Resultatenheten arbetar med att anpassa organisationen för att få en ekonomi i balans.

Gribbylund RO - Gribbylund rektorsområde består av Myrängsskolan och den anpassade grundskolan inom Ängsholmsskolan. Rektorsområdet redovisar ett överskott. Det beror främst på att antal elever i den anpassade grundskolan på Myrängsskolan har ökat.

Viggby RO - Viggby rektorsområde består av Viggbyskolan och Drakskeppsskolan. Rektorsområdet redovisar ett underskott samt ett ackumulerat underskott. Underskottet beror främst på att personalkostnaderna är höga i förhållande till intäkterna. Arbetet med att anpassa organisationen till elevantalet fortgår för att få en ekonomi i balans och minska det ackumulerade underskottet.

Näsbydal RO - Näsbydal rektorsområde består av Näsbydalskolan, Ytterbyskolan och Ellagårdsskolan. Rektorsområdet redovisar ett underskott samt ett ackumulerat underskott. Underskottet beror främst på ett lågt elevantal i förhållande till skolornas kapacitet, vilket medför att hyreskostnaderna blir höga i förhållande till intäkterna. Resultatenheten arbetar med att anpassa organisationen för att få en ekonomi i balans och minska det ackumulerade underskottet.

Näsbypark RO - Näsbypark rektorsområde består av Näsbyparksskolan, Norskolan och Slottsparksskolan. Rektorsområdet redovisar ett underskott. Det beror

främst på allt för höga personalkostnader i förhållande till antal elever på Näsby-parksskolan. Resultatenheten arbetar med att anpassa organisationen för att få en ekonomi i balans.

Skarpäng RO - Skarpäng rektorsområde består av Skarpängsskolan och Rösjöskolan. Rektorsområdet redovisar ett överskott. Det beror framför allt på låga kostnader i förhållande till intäkter.

Täby kyrkby RO - Täby kyrkby rektorsområde består av Skolhagensskolan och Kyrkskolan. Rektorsområdet redovisar ett underskott. Det beror dels på att Kyrkskolan har tomma elevplatser dels på att Skolhagensskolan har höga personalkostnader i förhållande till intäkterna. Resultatenheten arbetar med att anpassa organisationen för att få en ekonomi i balans.

Hägerneholm RO - Hägerneholms rektorsområde består av Byleskolan, Trädgårdsstadens förskola, Hägerneholmsskolan och Hägerneholms förskola. Rektorsområdet som helhet redovisar ett underskott, endast Byleskolan redovisar överskott. Underskottet beror främst på utökningen till följd av Ullna strand som medfört att både hyreskostnader och driftskostnader ökat samtidigt som den utökade kapaciteten inte har kunnat fyllas. Enheterna inom rektorsområdet har höga personalkostnader i förhållande till intäkterna och åtgärder har vidtagits för att inför 2024 ha en ekonomi i balans.

Investeringar

Nedan redovisas en sammanställning av nämndens investeringar i inventarier samt kommunstyrelsens investeringar i fastigheter som nämnden nyttjar.

Årets investeringar uppgår till 117,9 mnkr vilket innebär lägre utgifter än budget med 142,4 mnkr. Avvikelsen beror främst på tidsförskjutningar i renoveringarna av Näsbydalskolan, Viggbyskolan, Bergtorpsskolan samt Rösjöskolan.

Med anledning av rådande omvärldsläge har priser på material och drivmedel ökat markant och framtida prisutveckling är osäker. Detta kan påverka framtida utfall och gör att det finns en större osäkerhet i prognoserna än normalt.

Den vänstra delen av tabellerna redovisar utfall, budget och budgetavvikelse för 2023. Den högra delen av tabellerna redovisar ackumulerat utfall till och med 2023, total prognos, budget och avvikelse för projekten.

Nedan kommenteras avvikelser jämfört med budget. Information om vad varje projekt avser framgår av verksamhetsplanen för 2023 som beslutades i kommunfullmäktige den 28 november 2022.

BGN	Utfall	Budget	Avvikelse	Ack utfall	Prognos	Budget	Prognosavvikelse
(mnkr)	2023	2023	2023	totalt	totalt	totalt	totalt
Inventarier	6,2	5,0	-1,2				
<i>Kommunstyrelsens investeringar som genomförs för nämnden</i>							
Drakskeppsskolans matsal och ventilation	4,4	10,0	5,6	6,2	50,0	50,0	0,0
Ombyggnad Näsbydalskolan	18,2	38,3	20,1	44,9	65,0	65,0	0,0
Om- och tillbyggnad Kyrkskolan	0,5	0,0	-0,5	185,8	185,8	180,0	-5,8
Om- och tillbyggnad Viggbyskolan	43,0	70,0	27,0	110,9	190,0	190,0	0,0
Renovering Bergtorpsskolan	21,7	45,0	23,3	22,9	45,0	45,0	0,0
Renovering Skolhagenskolan	7,1	5,0	-2,1	8,9	300,0	300,0	0,0
Renovering Miklagårdsförskola	0,7	15,0	14,3	2,4	30,0	30,0	0,0
Renovering Tellus förskola	0,0	0,5	0,5	0,0	35,0	35,0	0,0
Temporära förskolelokaler Tibble 10:33	7,2	16,0	8,8	7,2	16,0	16,0	0,0
Renovering Rösjöskolan	4,3	50,0	45,7	4,3	*	*	
<i>Årliga anslag</i>							
Förberedande investeringsutredningar	1,1	1,0	-0,1				
Verksamhetsanpassningar	3,7	4,5	0,8				
Summa investeringar	117,9	260,3	142,4				

Budget 2023 är inklusive ombudgetering och är utökad med 50,0 mnkr genom en tilläggsbudget.

* = Budgeten är sekretessbelagd tills dess att upphandlingen är avslutad.

För investeringar i inventarier redovisas en negativ avvikelse mot årsbudget på grund av högre utgifter än budgeterat med anledning av Hägerneholmsskolans utökning med före detta Ullna strands förskola.

Ombyggnad av Näsbydalskolan redovisar en avvikelse mot årsbudget på grund av att renoveringen av fasaden och taket kommer utföras först 2024. Total prognos följer budget.

Om- och tillbyggnad av Kyrkskolan redovisar en negativ avvikelse mot årsbudget

och total budget på grund av förseningar i projektet. Projektet är avslutat och avvikelsen hanteras genom att ta delar av kommunstyrelsens investeringsreserv i anspråk.

Om- och tillbyggnad av Viggbyskolan redovisar en avvikelse mot årsbudget, vilket beror på att entreprenören är försenad på grund av tidsförskjutningar. Total prognos följer budget.

Renovering av Bergtorpsskolan redovisar en avvikelse mot årsbudget då projektet är försenat med anledning av att upphandlingen blev avbruten då inkomna anbud inte uppfyllde ställa krav. Total prognos följer budget.

Renovering av Miklagårds förskola redovisar en avvikelse mot årsbudget då projektet är försenat med anledning av att upphandlingen överklagades. Total prognos följer budget.

Investeringen i Temporära förskolelokaler Tibble 10:33 redovisar en avvikelse mot årsbudget på grund av tidsförskjutningar. Total prognos följer budget.

Renovering av Rösjöskolan är ett nytt projekt och avser akuta byggnadstekniska åtgärder i skolan. En tilläggsbudget erhöles i kommunfullmäktige den 15 maj 2023. Projektet redovisar en avvikelse mot årsbudget då upphandlingen avbrutits på grund av för få anbud, vilket inneburit tidsförskjutningar.

Övriga projekt redovisar en avvikelse mot årsbudget på grund av tidsförskjutningar. För dessa följer total prognos budget.

Bilagor

Alliansuppdrag 2023-2025